

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>**Kā iesniegt lietu tiesā**

Slovēnija

1 Vai man noteikti ir jāvēršas tiesā vai arī pastāv citas alternatīvas?

Iespējams, būtu labāk, ja strīds tiktu izšķirts, izmantojot strīdu alternatīvu izšķiršanas procedūru. Strīdu alternatīvas izšķiršanas (ASI) metodes ļauj atrisināt strīdus bez tiesas iesaistīšanas vai vismaz bez tiesas lēmuma pieņemšanas par lietas apstākļiem. Galvenie ASI veidi, kas tiek praktizēti Slovēnijā, ietver arbitražu, mediāciju un tiesas darbību plašākā izpratnē ar mērķi rosināt izlīgumu tiesā. Likums par strīdu alternatīvo izšķiršanu (*Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov*) pirmās un otrās instances tiesām uzliek par pienākumu veicināt, lai strīdos, kas izriet no komerciesībām, ar darbu saistītām, ģimenes un citām civiltiesiskām attiecībām, puses izmantotu ASI paņēmienus, lai ieviestu un īstenotu ASI programmu. Saskaņā ar šo programmu tiesām ir pienākums ļaut pusēm izmantot mediāciju un arī citus iespējamus ASI veidus.

Mediācija ir strīda izšķiršana ar tādas neitrālas trešās puses palīdzību, kura nevar pieņemt saistošu lēmumu. Puses var vienoties noslēgt vienošanos par strīda izšķiršanu tieši izpildāma notariāla akta veidā, ar izlīgumu tiesā vai ar šķīrējtiesas lēmumu, kas balstīts uz izlīgumu.

Civiltiesā puses var jebkurā procesa laikā noslēgt izlīgumu par strīda priekšmetu (izlīgums tiesā). Vienošanās par izlīguma noslēgšanu tiesā uzskatāma par izpildrakstu.

Vairāk par šo tematu skatiet sadaļā "Strīdu alternatīva izšķiršana".

2 Vai pastāv kāds laika ierobežojums, lai vērstos tiesā?

Terminš lietas ierosināšanai tiesā ir atkarīgs no lietas rakstura. Juridiskais konsultants vai juridiskās palīdzības dienests var noskaidrot jautājumus par termiņiem un noilguma termiņiem. Vairāk par šo tematu skatiet sadaļā "Procesuālie termiņi".

3 Vai man jāvēršas šīs dalībvalsts tiesā?

Vairāk par šo tematu skatiet sadaļā "Lietu piekritība tiesām".

4 Ja jā, tad kurā šīs dalībvalsts tiesā man jāvēršas, ja ņem vērā manu dzīvesvietu un otras puses dzīvesvietu, vai citus ar strīdu saistītus apstākļus?

Vairāk par šo tematu skatiet sadaļā "Lietu piekritība tiesām".

5 Kurā šīs dalībvalsts tiesā man būtu jāvēršas, ja ņem vērā lietas raksturu, kā arī iespējamo prasījuma mantisko apmēru?

Vairāk par šo tematu skatiet sadaļā "Lietu piekritība tiesām".

6 Vai es pats(-i) varu iesniegt prasības pieteikumu tiesā, vai arī ir nepieciešams starpnieks, piemēram, jurists?

Slovēnijā puses var piedalīties tiesā pašas, izņemot procesus, kas saistīti ar ārkārtas tiesību aizsardzības līdzekļiem, kur puse var iesniegt prasību tiesā tikai ar advokāta starpniecību vai pati gadījumā, ja puse vai tās juridiskais pārstāvis ir nokārtojusi advokāta eksāmenu. Ja puse vēlas, lai to pārstāvētu jurists, vietējā tiesā starpnieks var būt jebkura persona ar pilnu tiesībspēju un rīcībspēju, kamēr augstajā vai Augstākajā tiesā juridiskais pārstāvis var būt tikai advokāts vai cita persona, kas nokārtojusi advokāta eksāmenu.

7 Tieši pie kā man jāvēršas, lai uzsāktu tiesas lietu: reģistrācijas birojā, pie tiesas darbinieka kancelejā, vai kādā citā iestādē?

Prasību var iesniegt piekritīgajā tiesā, nosūtot pa pastu vai nogādājot tieši tiesas reģistratūrā. Skatīt arī atbildi uz astoto jautājumu.

8 Kādā valodā prasības pieteikumu var iesniegt? Vai to var darīt mutiski, vai arī tam jābūt rakstveidā? Vai prasības pieteikumu var nosūtīt pa faksu vai e-pastu?

Slovēnijas tiesās oficiālā valoda ir slovēņu valoda. Tomēr teritorijās, kur ir ungāru vai itāliešu etniskā minoritāte, papildus slovēņu valodai kā oficiālo valodu var izmantot arī ungāru vai itāļu valodu. Prasībai ir jābūt slovēņu valodā un tā jāparaksta pašam prasības iesniedzējam.

Prasības iesniedzēja oriģinālais paraksts ir ar roku rakstīts paraksts, kā arī elektroniskais paraksts, kas ir līdzvērtīgs ar roku rakstītam parakstam.

Pieteikums tāpat kā prasība ir jāiesniedz rakstiskā formā. Par rakstisku pieteikumu uzskatāms tāds, kas ir uzrakstīts ar roku vai ko ir izdrukājis un ar roku parakstījis pieteikuma iesniedzējs (pieteikums fiziskā formā) vai pieteikums elektroniskā formā, kas ir parakstīts ar elektronisko parakstu, kas līdzvērtīgs ar roku rakstītam parakstam (pieteikums elektroniskā formā). Pieteikumu fiziskā formā iesniedz, nosūtot pa pastu, izmantojot komunikāciju tehnoloģiju, nogādājot to tieši iestādē vai nogādājot ar tādas persona starpniecību, kas profesionāli nodrošina pieteikumu iesniegšanu. Prasību var arī iesniegt, nosūtot pa faksu.

Tiesību aktos ir paredzēts, ka var iesniegt arī elektroniskus pieteikumus, t.i., pieteikumus elektroniskā formā, kas parakstīti ar elektronisko parakstu, kas ir līdzvērtīgs ar roku rakstītam parakstam. Elektroniskos pieteikumus iesniedz tiesu informācijas sistēmā elektroniski. Informācijas sistēma automātiski apstiprina pieteicējam, ka pieteikums ir saņemts.

Neraugoties uz spēkā esošajām tiesību normām (tiesību aktiem un īstenošanas noteikumiem) attiecībā uz civilprocesu un komercprocesu, pašlaik internetā vai elektroniski var ierosināt tikai procedūras, kas uzskaitītas tīmekļa vietnē e-tiesiskums (*e Sodstvo*); un tās ir šādas: noteiktu veidu izpildes procesi, pieteikumu iesniegšana un lēmumu izniegšana maksātspējas procesos un pieteikumu iesniegšana zemes reģistrā.

Šā iemesla dēļ Slovēnijā pastāv tīmekļa vietne e-tiesiskums, ar kuras palīdzību rakstiskus materiālus var iesniegt elektroniski:

<https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html>.

9 Lai celtu prasību, ir jāaizpilda kādas tīpašas veidlapas? Ja nav, kā lai es izklāstu savu prasījumu? Vai ir kādi tīpaši elementi, kas ir ietverti iesniedzamajos dokumentos?

Slovēnijā prasība nav jāiesniedz tīpašā formā; tomēr tajā jāiekļauj konkrēti likumā noteikti elementi, no kuriem daži attiecas uz visiem pieteikumiem un daži tīpaši uz attiecīgo prasību. Tāpēc prasībā jāiekļauj: atsauce uz tiesu, lietas dalībnieku (pušu) vārds un pastāvīgā vai pagaidu dzīvesvieta, juridisko pārstāvju vai advokātu vārdi, strīda priekšmets un saturs. Tajā jāiekļauj arī pušu personas identifikācijas numurs (*EMŠO*), ja attiecīgā pusi ir fiziska persona, kas reģistrēta centrālajā iedzīvotāju reģistrā; nodokļu maksātāja numurs, ja persona nav reģistrēta centrālajā iedzīvotāju reģistrā, bet ir reģistrēta nodokļu maksātāju reģistrā; vai dzimšanas datums, ja puse nav reģistrēta ne centrālajā iedzīvotāju reģistrā, ne nodokļu maksātāju reģistrā (šo informāciju tiesa iegūst *ex officio*). Ja puse ir juridiska persona, prasībā jānorāda nosaukums vai uzņēmuma nosaukums, juridiskā adrese un uzņēmuma adrese, kā arī reģistrācijas numurs vai nodokļu maksātāja numurs, ja juridiskā persona ir reģistrēta Slovēnijā. Ja puse ir individuālais komersants (pašnodarbināta persona, kas veic algotu darbību organizētā uzņēmumā) vai privāts uzņēmums (piemēram, ārsts, notārs, jurists, lauksaimnieks vai cita fiziska persona, kas nav individuālais komersants un praktizē profesiju), prasībā jānorāda juridiskā adrese un uzņēmuma adrese, reģistrācijas numurs vai nodokļu maksātāja numurs, ja persona ir reģistrēta Slovēnijā. Prasībā jāiekļauj arī tīpašs lūgums, kurā izklāstīts galvenais lietas priekšmets un blakus prasības, fakti, kas apstiprina prasītāja lūgumu,

pierādījumi, kas pamato šos faktus, un prasītāja paraksts. Ja tiesas piekritība ir atkarīga no strīda priekšmeta vērtības un strīda priekšmets nav finansiāls, prasībā jānorāda arī strīda priekšmeta vērtība. Pieteikumiem, kas jānogādā pretējai pusei, jāiesniedz tiesā tāds eksemplāru skaits, kādu pieprasa tiesa un pretējā puse, un tādā formā, lai tiesa varētu tos nosūtīt. Šis nosacījums attiecas arī uz pielikumiem.

10 Vai man ir jāmaksā tiesas izdevumi? Ja, jā, – kad? Vai man jāapmaksā advokāts no prasības iesniegšanas brīža?

Tiesas nodevas jāmaksā par prasību iesniegšanu, pretprasībām, pieteikumiem par laulības šķiršanu, savstarpēji vienojoties, prasībām, kas satur ierosinājumu izdot maksājuma rīkojumu, pieteikumiem par lietas atsākšanu, pieteikumiem par pierādījumu sniegšanu pirms civilprocesa, pieteikumiem par mierizlīgumu, pieteikumiem, ar kuriem tiek paziņots par apelāciju, apelācijas sūdzībām, pieteikumiem par pārskatīšanas apstiprināšanu un pārskatīšanu. Tiesas nodevas ir jāsamaksā ne vēlāk kā termiņā, kas noteikts tiesas izdotajā maksājuma rīkojumā.

Ja tiesas nodeva netiek samaksāta noteiktajā termiņā un nav apstākļu, kas ļautu atcelt vai atlikt nodevas maksājumu vai samaksāt maksājumu pa daļām, pieteikumu uzskata par atsauktu.

Izdevumus par tiesas procesu sedz lietā zaudējusī puse. Starpniekiem, kas ir advokāti, tiek piešķirta atlīdzība saskaņā ar Likumu par advokātu tarifiem (*Zakon o odvetniški tarifi*). Advokātu atlīdzība ir kopējās izmaksas par advokātu pakalpojumiem un izdevumi, kas nepieciešami darba veikšanai, pieskaitot PVN, ja advokāts ir reģistrēts kā PVN maksātājs Slovēnijā. Saskaņā ar noteikumiem advokātam ir jāiesniedz pusei vai līgumslēdzējai pusei detalizēts rēķins par sniegtajiem juridiskajiem pakalpojumiem vai kvīts par saņemto avansa maksājumu ne vēlāk kā astoņu dienu laikā pēc pakalpojuma sniegšanas vai avansa maksājuma saņemšanas. Juridiskos pakalpojumus uzskata par sniegtiem ne vēlāk kā pēc tam, kad advokāts izpildījis visas saistības, kas noteiktas pilnvarojuma līgumā vai kompetentās iestādes lēmumā. Advokāts var lūgt pusi veikt avansa maksājumu par pieprasīto pakalpojumu un ar to saistītajām izmaksām pirms tiesvedības beigām.

11 Vai ir iespējams saņemt juridisko palīdzību?

Puses var lūgt juridisko palīdzību, kas tām pienākas, ja tās atbilst Likuma par bezmaksas juridisko palīdzību (*Zakon o brezplačni pravni pomoči, ZBPP*) noteikumiem. Vairāk par šo tematu skatiet sadaļā "Juridiskā palīdzība".

12 No kura brīža tiek uzskatīts, ka prasība ir celta? Vai iestādes sniedz kādu atbildi par to, vai mans prasījums ir vai nav pienācīgi izklāstīts?

Prasība ir uzskatāma par iesniegtu, kad to ir saņēmusi piekritīgā tiesa. Ja prasību sūta pa pastu ierakstītā vēstulē vai ar telegrammu, nosūtīšanas datums tiek uzskatīts par piegādes datumu tiesai, kurai sūtījums adresēts. Pieteicējs automātiski nesaņem apstiprinājumu par prasības iesniegšanu. Ja pieteikums tiek nogādāts uz tiesas pastkastīti, laiks, kad tas ir saņemts tiesas pastkastītē, tiek uzskatīts par piegādes laiku tiesai, kurai pieteikums adresēts.

Likums par elektroniskajiem iesniegumiem (*Zakon za vloge v elektronski obliki*) paredz, ka elektroniskie pieteikumi tiek iesniegti tiesu informācijas sistēmā elektroniski. Šajā gadījumā laiks, kad pieteikums saņemts tiesu informācijas sistēmā, tiek uzskatīts par piegādes laiku tiesai, kurai pieteikums adresēts. Informācijas sistēma automātiski apstiprina pieteicējam, ka pieteikums ir saņemts.

Jāatzīmē, ka, neraugoties uz spēkā esošajām tiesību normām, šobrīd nav iespējams elektroniski iesniegt prasību civillietās un komercietās, izņemot procesos, kas saistīti ar zemes reģistru, maksātnešpēju un izpildi.

13 Vai es saņemšu precīzas ziņas par notikumu turpmāko attīstības gaitu (piemēram, laiku, kad man ir jāierodas tiesā)?

Ja notikumi ir saistīti ar ierobežojošiem termiņiem, tiesa rakstiski brīdina pusi un pievieno juridisku paziņojumu, kas izskaidro sekas, kuras iestāsies gadījumā, ja puse neievēros tiesas norādījumus.

Saistītās saites

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

Lapa atjaunināta: 03/03/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.